

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 21475-2025

Medewerker	:	Geke Kosse
Team	:	Ruimte en Samenleving
Datum	:	2 mei 2025
Portefeuillehouder	:	burgemeester Sietske Poepjes en wethouder Judith Compagner

<p>BIJLAGEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Concept zienswijze ontwerpbegroting 2026 OD IJsselland ☒ Ontwerpbegroting 2026 OD IJsselland ☒ Zienswijze ontwerpbegroting 2025 OD IJsselland ☒ Jaarstukken 2024 OD IJsselland ☒ Concept zienswijze ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland ☒ Ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio IJsselland ☒ Concept zienswijze ontwerpbegroting 2026 GGD ☒ Ontwerpbegroting GGD ☒ Concept zienswijze ontwerpbegroting 2026 RSJ ☒ Ontwerpbegroting RSJ ☒ Raadsvoorstel ontwerpbegroting GR-en ☒ Brief colleges ombuigingsmaatregelen
<p>AFSTEMMING MET</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ team Bedrijfsvoering <ul style="list-style-type: none"> ☒ financieel
<ul style="list-style-type: none"> ☒ Openbaar ☐ Vertrouwelijk
<p>ONDERWERP</p> <p>Ontwerpbegrotingen en meerjarenraming 2027-2029 GR-en OD IJsselland, GGD, Veiligheidsregio en RSJ</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met de voorgestelde zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van de GR-en OD IJsselland, GGD, Veiligheidsregio en RSJ
2. De ontwerpbegrotingen 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van de GR-en met de voorgestelde zienswijzen ter besluitvorming voor te leggen aan de raad
3. De raad voor te stellen in te stemmen met de bestemming van het positieve rekeningresultaat 2024 van de Omgevingsdienst IJsselland

SAMENVATTING

De raad heeft de ontwerpbegrotingen 2026 ontvangen van de vier gemeenschappelijke regelingen (GR-en) die opereren op de schaal van IJsselland, de GGD, OD IJsselland, Veiligheidsregio (VRIJ) en RSJ. Deze ontwerpbegrotingen leggen we conform afspraak gecoördineerd aan de raad voor. Voor Olst-Wijhe is 2026 een jaar waarin wij voor lastige keuzes worden gesteld, omdat krimpende financiële middelen op gespannen voet staan met het uitvoeren van alle belangrijke taken die een gemeente heeft. Gelet hier op en de financiële ontwikkelingen in de ontwerpbegrotingen 2026 van de vier GR-en stellen wij de raad voor om zienswijzen in te dienen.

AANLEIDING

De raad heeft de ontwerpbegrotingen 2026 ontvangen van de vier gemeenschappelijke regelingen (GR-en) die opereren op de schaal van IJsselland, de GGD, OD IJsselland, Veiligheidsregio (VRIJ) en RSJ. De ontwerpbegrotingen 2026 willen we conform afspraak gecoördineerd aan u en de raad voorleggen.

Het afgelopen jaar heeft de kopgroep van de GR-en, bestaande uit vertegenwoordigers van vier GR-en, enkele griffiers en raadsleden, zich ingezet voor het versterken van de samenwerking tussen de raden en de GR-en. Het doel is om de afstemming en betrokkenheid te verbeteren. Een van de drie thema's waar de kopgroep zich op richt, is het verbeteren en uniformeren van de P&C-cyclus. De kaderbrieven zijn als belangrijk onderdeel van dit proces gezamenlijk aangeboden met een uniforme inhoudsopgave. Vanwege de uitdagingen die op de GR-en afkomen is het niet haalbaar gebleken om de ontwerpbegroting 2026 gezamenlijk aan te bieden aan de raad. Ondanks dat op verschillende momenten de ontwerpbegrotingen zijn aangeboden hebben we intern een planning kunnen maken om toch een gecoördineerde aanpak te kunnen realiseren.

Voor Olst-Wijhe is 2026 een jaar waarin wij voor lastige keuzes worden gesteld, omdat krimpende financiële middelen op gespannen voet staan met het uitvoeren van alle belangrijke taken die we als gemeente hebben. Gelet hier op en de financiële ontwikkelingen in de ontwerpbegrotingen 2026 van de vier GR-en stellen wij de raad voor om zienswijzen in te dienen.

BEOOGD RESULTAAT

Op basis van de financiële situatie van de gemeente stemt het college in met het voorstel om de raad voor te leggen een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegrotingen 2026 van de vier GR-en.

KADER

WGR

Landelijke robuustheideisen omgevingsdiensten
Brief colleges ombuigingsmaatregelen

ARGUMENTEN VOOR

Hieronder treft u per GR een reactie op de ontwerpbegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 aan.

OD IJsselland

De belangrijkste ontwikkeling voor 2026 is het effectueren van de "route naar een robuuste OD IJsselland". Zowel Rijk, provincie als VNG hebben geconcludeerd dat het stelsel van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) in Nederland onvoldoende functioneert. Om die reden is door het Rijk aan alle OD's de opdracht gegeven ervoor te zorgen dat deze op 1 april 2026 robuust zijn.

In IJsselland is op 19 december 2024 in het Algemeen bestuur van de OD IJsselland, in het licht van de voorliggende opdracht, het volgende besloten:

1. In te stemmen met de ontwikkelroute naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland met slimme allianties en daarmee te streven om de taakuitvoering en de organisatie van Omgevingsdienst IJsselland in 2028 in overeenstemming te brengen met het landelijke robuustheidsniveau.
2. Het benodigde structurele budget van ca. € 2,3 miljoen (prijspeil 2025) voor het actualiseren van vergunningen en het herstellen van de balans in de toezicht capaciteit, te verwerken in de Kaderbrief 2026 en de Ontwerpbegroting 2026.
3. Over het benodigde structurele budget van ca. € 1 miljoen (prijspeil 2025), waarvan ca. € 500 K in 2027 en ca. € 500 K in 2028, voor het voldoen aan het landelijke robuustheidsniveau voor strafrechtelijke handhaving en bodemtoezicht, voor het instellen van een structureel innovatiebudget van 1% van de begroting en voor het ophogen van het opleidingsbudget tot 3% van de loonsom, op korte termijn op strategisch-bestuurlijk niveau in gesprek te gaan met het Rijk om te vragen op welke wijze het Rijk gaat bijdragen aan de financiering van dit budget.
4. Opdracht te geven aan de secretaris-directeur om uitvoering te geven aan de ontwikkelroute naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland.

Dit besluit zal tot gevolg hebben dat in de gemeentelijke begroting 2026 rekening gehouden moet worden met een aanzienlijke stijging in de bijdrage aan de OD.

De gevolgen van beslispoint 3 van het AB besluit zullen in de meerjarenbegroting zichtbaar worden voor de begrotingsjaren 2027 en verder. In lijn met dit beslispoint zal een vertegenwoordiging van het AB, onder leiding van de voorzitter, een gesprek aangaan met het ministerie van I&W om te pleiten voor een structurele rijksbijdrage voor het deel van de extra kosten dat uitgaat boven het wettelijk minimum.

De gemeente Olst-Wijhe, zij het als enige, heeft niet ingestemd met de onderdelen 2, 3 en 4 van dit AB besluit. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat wij gehouden zijn onze bijdrage in de begroting te voldoen. Dit als gevolg van het gegeven dat de besluitvorming over de begroting 2026 van deze GR naar alle waarschijnlijkheid een meerderheid van 75% zal halen.

Gelet op het bovenstaande stellen wij voor de raad te adviseren een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting van de Omgevingsdienst IJsselland. Dit is in lijn met de zienswijze die u op 11 juni 2024 namens de raad heeft ingediend op de ontwerpbegroting 2025 van de OD, waarin de volgende passage is opgenomen:

“Wij geven u hierbij (nogmaals) mee, dat ook autonome ontwikkelingen ervoor kunnen zorgen dat bestuurlijke keuzes nodig zijn om niet gewenste ontwikkeling in de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage aan de OD te beperken dan wel te voorkomen. Bovenstaande betekent dat we voor 2025 eenmalig nog akkoord gaan met deze verhoging. Ten aanzien van de jaren daarna zullen wij dit op een later moment in overweging nemen.”

Naast de ontwerpbegroting is de raad ter informatie de voorlopige jaarstukken 2024 voorgelegd. Over 2024 heeft de OD een positief resultaat behaald van € 191.359. In 2025 maakt de organisatie van de OD de nodige kosten om het AB-besluit van 19 december 2024 over de route naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland van 19 december 2024 op efficiënte wijze te implementeren. Omdat de begroting voor 2025 reeds in april 2024 is opgesteld, zijn destijds minder kosten begroot voor de implementatie van de route naar een robuuste ODIJS dan nodig is op basis van het AB-besluit van december 2024. De ODIJS stelt voor om genoemd rekeningresultaat hiervoor te bestemmen en daarmee door te schuiven naar het boekjaar 2025. Wij stellen voor de raad te adviseren hiermee in te stemmen.

GGD IJsselland

In de ontwerpbegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van de GGD IJsselland wordt een aantal ontwikkelingen met een financiële impact geschetst. Dit betreft de Prijs- en Loonindex, kosten ten gevolge van de (landelijke) aanschaf van het Elektronisch Patiëntendossier en huisvestingskosten. Deze hebben voor de gemeente Olst-Wijhe een verwachte structurele verhoging van de inwonerbijdrage van ca. € 30.000 tot gevolg.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen geschetst waarvan de financiële impact nog niet duidelijk is, maar die naar verwachting ook een kostenverhogend effect hebben. De belangrijkste hierin is een verwachte uitbreiding van de formatie voor infectieziektebestrijding (IZB). Uit een formatie normeringsonderzoek voor IZB is gebleken dat uitbreiding met 11,5 fte nodig is. 2025 gebruiken we om deze ontwikkelingen te volgen, de onderdelen uit de analyse nader uit te werken en bestuurlijk te agenderen, waarbij nog moet blijken wat de impact is op de begroting dan wel de meerjarenraming.

In het kader van het ravijnjaar is in het najaar van 2024 door 9 (van de 11) gemeenten die deelnemen in GGD IJsselland een brief gestuurd waarin aan de GGD wordt gevraagd om te komen met ombuigingsmaatregelen. Binnen de GGD loopt een proces waarbij een analyse is gemaakt van het takenpakket van de GGD en de bijbehorende financiële stromen en wordt gesproken over de nieuwe koers van de Jeugdgezondheidszorg. Vanuit de GGD is aangegeven dat zij binnen de basistaken (71% van de begroting) geen bezuinigingsmogelijkheden zien. Eventuele ombuigingen moeten worden gevonden binnen de aanvullende taken (28% van de begroting). Hierin zijn een aantal scenario's uitgewerkt en hierover zal nog een gesprek plaatsvinden tussen gemeenten en GGD over de uitvoering van de

(wettelijke) basistaken en de aanvullende taken. Dit onderwerp staat op de agenda voor het AB van juli 2025 en daarom zijn nog geen concrete ombuigingsmaatregelen in kaart gebracht.

De bespreking in het AB kan leiden tot een begrotingswijziging. Met het oog op de financiële situatie van gemeenten en de financiële onzekerheden is het van belang om niet alleen te kijken naar de aanvullende taken van de GGD, maar ook kritisch te blijven op de uitvoering van de wettelijke taken en recht te doen aan de oproep van gemeenten om ombuigingsmaatregelen in kaart te brengen.

Gelet op het bovenstaande stellen wij u voor de raad te adviseren om een zienswijze in te dienen op de programmabegroting van de GGD IJsselland.

Veiligheidsregio IJsselland

De Veiligheidsregio IJsselland gaat uit van een verwachte korting van 10% van de BDuR¹ rijksbijdrage. Daarnaast presenteert de veiligheidsregio een aantal ombuigingsmaatregelen. Hoewel hieruit opgemaakt zou kunnen worden dat er bezuinigd gaat worden, stuurt het voorstel aan op een 'uitstel van betaling' en zorgt het alleen voor een tijdelijke verlichting in 2026 en 2027. De kosten voor de indexering en uitgestelde investeringen worden op een later moment alsnog gemaakt.

De Veiligheidsregio beschrijft een scenario waarin het Rijk geen korting toepast. In dat geval wordt de begroting dan alsnog aangepast met extra budget. Helaas zijn de rijks gelden geoormerkt, waardoor deze niet ingezet kunnen worden voor -bijvoorbeeld- een kostenverlaging voor de gemeente.

Het is goed om te wijzen op de mogelijkheid dat de Veiligheidsregio in haar begroting op kan nemen dat aan de ene kant de indexering doorgevoerd wordt, maar dat anderzijds een taakstelling doorgevoerd wordt. Op deze manier groeit de totale begroting niet, maar worden stijgende kosten wel meegenomen in de begroting. Op een ander onderdeel wordt dan dus minder uitgegeven.

In het kader van het ravijnjaar is in het najaar van 2024 door 9 (van de 11) gemeenten die deelnemen in de veiligheidsregio een brief gestuurd waarin aan de veiligheidsregio gevraagd wordt om te komen met ombuigingsmaatregelen. De veiligheidsregio geeft met deze ontwerpbegroting geen concreet gehoor aan het verzoek dat door de gemeenten gedaan is.

In het AB van 12 februari jongstleden heeft burgemeester Poepjes zich met andere bestuurders kritisch uitgelaten over de financiële aspecten van de kaderbrief. De kaderbrief is hierop vastgesteld, met toezegging dat de concept programmabegroting meer ombuigingsmaatregelen zou laten zien. De concept programmabegroting is inmiddels binnen en laat geen concrete ombuigingsmaatregelen zien. Gelet op het voorgaande stellen wij u voor de raad te adviseren een zienswijze in te dienen.

RSJ

Bij de ontwerpbegroting is uitgegaan van een voortzetting van de huidige situatie. Zoals eerder in dit document aangegeven wordt op dit moment verkend of een fusie tussen RSJ IJsselland en de GGD IJsselland per 1-1-2026 tot de mogelijkheden behoort. Besluitvorming hierover is niet afgerond voordat de kaderbrief en de begroting van RSJ IJsselland moeten worden vastgesteld. Mocht een fusie doorgang vinden (na besluitvorming door o.a. in de gemeenteraden van de betrokken gemeenten), dan wordt er bij substantiële wijziging van de inrichting en organisatie van RSJ een begrotingswijziging ingediend.

In 2025 wordt de huidige regiovisie geëvalueerd, waarna er in 2026 aan een nieuwe regiovisie wordt gewerkt. Daarnaast werkt RSJ op het gebied van specialistische jeugdhulp aan inkoop, contractmanagement, contractbeheer, monitoring en (boven)regionale projecten. Ook voert RSJ procesregie op het opstellen en implementeren van de nieuwe regiovisie en op de regionale uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd.

Er zal een onderzoek plaatsvinden naar de tarieven van de aanbieders van jeugd GGZ. De verwachting is dat het zorglandschap ook in 2026 veel in beweging zal zijn. RSJ blijft daarom werken aan zorgcontinuïteit, kostenbeheersing en kwaliteit.

---

¹ Brede doeluitkering rampenbestrijding

Bij de in de kaderbrief 2026 opgenomen begroting is gekeken naar besparingsmogelijkheden in het licht van de bezuinigingsopgaven van gemeenten in de komende jaren. De totale begrote kosten in 2026 zijn 46.081 euro lager dan de begroting 2025. Dit is een besparing van ruim 2%. Deze wordt gerealiseerd door lagere advieskosten AO/IC en beheersplan en lagere projectkosten. Hiermee komt RSJ tegemoet aan de wens om te besparen. Tegelijkertijd vragen wij ons wel af of dit een duurzame oplossing is. De besparing wordt vooral in projectkosten (eenmalige kosten) gevonden. Er is geen sprake van het maken van duidelijke keuzes waardoor toekomstige kosten structureel lager zijn. Doordat de toekomstige vormgeving van RSJ nog ongewis en er een verzoek ligt voor formatieuitbreiding bij RSJ is de benodigde begroting onzeker. Om die reden stellen wij u voor de raad te adviseren een zienswijze in te dienen.

Fusie RSJ en GGD

Op dit moment wordt verkend of een fusie tussen RSJ IJsselland en de GGD IJsselland per 1-1-2026 tot de mogelijkheden behoort. Deze ontwikkeling is benoemd in de kaderbrief. Besluitvorming hierover is niet afgerond voordat de kaderbrief en de begroting van RSJ IJsselland en GGD IJsselland moeten worden vastgesteld. In het najaar zal een formeel verzoek om toestemming worden gedaan aan de gemeenteraad. De GGD zal hierbij een begrotingswijziging indienen op de begroting 2026 waarin de meerjarenbegroting van het RSJ wordt opgenomen in de GGD-begroting. Op dit moment wordt in de programmabegrotingen van GGD en RSJ dus uitgegaan van voortzetting van de huidige situatie.

De colleges en de raden zijn geïnformeerd over de voorgenomen fusie en de raden zijn in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. Dit wordt in een afzonderlijk bestuurlijk besluitvormingsproces aan het college en de gemeenteraad voorgelegd.

Algemene reactie:

- Elke GR is gevraagd potentiële, concrete en onderbouwde ombuigingsmaatregelen voor te bereiden. In de ontwerpbegrotingen 2026 en de meerjarenraming 2027-2028 zien we hier weinig van terug.
- De gemeente Olst-Wijhe staat voor een moeilijke financiële opgave, zeker wanneer het rijk niet met structurele aanvullende middelen komt. Gelet op de financiële ontwikkelingen in de ontwerpbegrotingen 2026 van de vier GR-en zullen we hier kritisch op moeten zijn .

ARGUMENT TEGEN

- Ombuigingsmaatregelen kunnen op gespannen voet staan met de uitvoering van de taken die wij als eigenaar van de GR-en hebben opgedragen. Het kan leiden tot een lagere kwaliteit van uitvoering die risico's met zich mee kunnen brengen.

RISICO'S

Zie onder het kopje Argument tegen

FINANCIËN

Zie de ontwerpbegrotingen 2026 van de vier GR-en. Hieronder wordt per GR de financiële gevolgen samengevat voor Olst-Wijhe

Financiële gevolgen ODIJS

Verwachte extra bijdrage gemeente Olst-Wijhe t.o.v. de begroting 2025 (prijspeil 2025)				
Deelnemer	2026	2027	2028	2029
Gemeente Olst-Wijhe	118.556	116.231	134.793	137.495

Financiële gevolgen GGD

Gemeentelijke bijdrage 2025	€ 26.829.000
Mutatie gemeentelijke bijdragen 2026	€ 947.000
Gemeentelijke bijdrage 2026 na wijziging	€ 27.776.000

Financiële gevolgen VRIJ

	2025	2026	2027	2028	2029
Indexering		€ 72.946	€ 72.946	€ 102.946	€ 102.946
Gemeentelijke bijdrage Olst-Wijhe	€ 1.659.769	€ 1.732.715	€ 1.732.715	€ 1.762.715	€ 1.762.715

De ombuigingsmaatregelen zijn tijdelijk, voor 2026 en 2027. Hierdoor wordt de bijdrage in 2028 en 2029 hoger.

Financiële gevolgen RSJ

Onderdeel / specificatie	Prognose 2024	Begroting 2024 herzien	Begroting 2025	Begroting 2026	Vershil 2026-2025 (positief = toename)
Formatie	€ 1.184.913	€ 1.218.478	€ 1.379.081	€ 1.476.500	€ 97.419
Personeel niet in loondienst	€ 237.549	€ 131.824	€ 4.000	€ -	€ -4.000
Personeelgerelateerde kosten	€ 103.488	€ 107.500	€ 100.000	€ 103.300	€ 3.300
Overige vaste kosten / algemene kosten	€ 499.875	€ 573.200	€ 639.300	€ 501.500	€ -137.800
Onvoorzien	€ -	€ 35.000	€ 40.000	€ 35.000	€ -5.000
Totale kosten	€ 2.025.825	€ 2.066.002	€ 2.162.381	€ 2.116.300	€ -46.081

Ten opzichte van 2025 is de beoogde besparing in 2026 € 46.081,-. Deze besparing heeft geen structureel karakter, omdat het vooral projectkosten betreft waarop geminderd wordt (€ 137.800,-).

DUURZAAMHEID

Nvt

PARTICIPATIE

Nvt

COMMUNICATIE

Nvt

PLANNING EN UITVOERING

Na besluitvorming door uw college worden de ontwerpbegrotingen 2026 op **10 juni oordeelsvormend** voorgelegd aan de raad en op **23 juni besluitvormend** voorgelegd aan de raad.